

Від 975-річчя до тисячоліття: у Києво-Печерській лаврі розпочали підготовку до великого ювілею

17.8.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

У свято Успіння Пресвятої Богородиці в Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» відбулася урочиста державно-церковна церемонія з нагоди 975-річчя святині. Ювілей став початком 25-річного шляху до тисячоліття Лаври, що передбачає збереження та відновлення її пам'яток, дослідження музейних колекцій, реалізацію наукових, реставраційних і культурних проектів та ширше представлення української Лаври у світі.

Переглянути фото

«Лавра — одна з головних духовних святинь України, місце нашої національної пам'яті та зв'язку поколінь. Тут століттями формувалася наша державницька і культурна традиція, розвивалися освіта, книгодрукування, мистецтво. Наше завдання, як держави — берегти цю безцінну спадщину, щоб передавати наступним поколінням», — наголосила Віцепрем'єр-міністерка України з гуманітарної політики України – Міністерка культури України **Тетяна Бережна**.

В урочистостях взяли участь Президент України **Володимир Зеленський**, Голова Верховної Ради України **Руслан Стефанчук**, Прем'єр-міністр України **Сергій Корецький**, Керівник Офісу Президента України **Кирило Буданов**, генеральний директор ЮНЕСКО **Халед Ель-Енані**, генеральна секретарка Всесвітньої туристичної організації ООН (ЮНВТО) **Шейха Аль Нуваїс**, Делегат Федеральної ради Швейцарії з питань України **Жак Гербер**, Предстоятель Православної церкви України Блаженніший Митрополит Київський і всієї України **Епіфаній** та Віцепрем'єр-міністерка України з гуманітарної політики України – Міністерка культури України **Тетяна Бережна**. Загалом до відзначення долучилися понад 60 представників іноземних держав, а також духовенство, культурні діячі, науковці, реставратори та благодійники.

У день ювілею Президент України підписав Указ № 726/2026 «Про національні святині Українського народу». До 24 серпня Кабінет Міністрів України має підготувати законопроект, який визначатиме критерії надання статусу національної святині, порядок формування переліку таких об'єктів, додаткові заходи для їх охорони та відповідальність за знищення і руйнування.

Особливого значення питання захисту Лаври набуло після російської атаки 15 червня 2026 року, внаслідок якої постраждав Успенський собор. **Тетяна Бережна** наголосила, що росія століттями намагалася привласнювати українську історію та прагне знищити те, чого не може зробити своїм.

У межах відзначення 975-річчя у Заповіднику започаткували меморіальний проект «**Книга хранителів і ктиторів Києво-Печерської лаври. 1051-2051**». Він покликаний зберегти імена людей, які своєю працею, служінням і благодійністю бережуть, відновлюють та передають Лавру наступним поколінням.

Перший урочистий запис у Книзі залишили Президент України Володимир Зеленський,

генеральний директор ЮНЕСКО Халед Ель-Енані, Предстоятель Православної церкви України Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній, генеральна секретарка Всесвітньої туристичної організації ООН Шейха Аль Нуваіс та Делегат Федеральної ради Швейцарії з питань України Жак Гербер.

Книга продовжує багатовікову традицію вшанування лаврських ктиторів — князів, гетьманів, церковних діячів, меценатів і благодійників, які підтримували будівництво храмів, розвиток друкарства, освіти та мистецтва. Водночас вона зберігатиме імена сучасних хранителів — науковців, музейників, реставраторів, архітекторів, інженерів, рятувальників, військових, волонтерів та інших людей, завдяки яким вдасться зберігати пам'ятки й музейні колекції.

Внесення імені до Книги стане особливою формою визнання особистого або інституційного внеску в збереження, дослідження, захист і розвиток святині. Паралельно планують створити електронний архів із біографіями, документами, фотографіями, відеоматеріалами та відомостями про реалізовані ініціативи. Дати «1051-2051» окреслюють тисячолітню історичну вісь Лаври, а сама Книга супроводжуватиме підготовку святині до великого ювілею.

Також у Заповіднику відкрили **виставку «Духовні скарби нації. Ризниця Києво-Печерської лаври»**. Вона розповідає про історичну скарбницю Успенського собору, яка формувалася завдяки вкладам князів, шляхти, козацької старшини, духовенства та інших жертводавців. На виставці можна побачити й започатковану Книгу хранителів і ктиторів.

У день 975-річчя Києво-Печерської лаври Президент України також відзначив державними нагородами працівників Національного заповідника, представників сфери культури, меценатських і благодійних організацій, які своєю працею, знаннями та підтримкою сприяють збереженню, дослідженню та відновленню національної святині.

Церемонію завершили виконанням духовного гімну «Боже Великий, Єдиний» та передзвоном лаврських дзвонів. Почесні гості задзвонили у пам'ятні дзвіночки, символічно долучившись до початку підготовки Лаври до 1000-річчя.

Відлік історії Києво-Печерської лаври ведуть від 1051 року. Упродовж майже тисячоліття вона була одним із головних осередків українського духовного життя, літописання, освіти, книгодрукування, архітектури та мистецтва. У 1990 році ансамбль Києво-Печерської лаври внесли до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

«За 25 років Лавра відзначатиме своє тисячоліття. Вірю, цю дату вона зустрине сповненою української молитви й тисяч паломників з усіх куточків світу. Дзвони Лаври звучатимуть над Києвом, а її історія продовжуватиметься як частина великої історії вільної України», — зазначила Тетяна Бережна.

<https://mincult.gov.ua/news/vid-975-richchya-do-tysyacholittya-u-kyyevo-pecherskij-lavri-rozpochaly-pidgotovku-do-velykogo-yuvileyu>